

2013-12-13

Förslag till förordning om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter

Sammanfattning

Sveaskog ser mycket allvarligt på problematiken med invasiva främmande arter och anser att åtgärderna för att förhindra oönskad spridning behöver skärpas. Samtidigt finns betydande praktiska och ekonomiska olägenheter med de delvis ogenomtänkta förslagen till klassning av enskilda arter i den föreslagna förordningen.

Förslag om tyngdpunktsförskjutningar i förslaget till förordning

Etablering av invasiva främmande arter kan medföra betydande risker. Ett exempel är en etablering av tallvedsnematod som skulle få förödande konsekvenser för svensk skogsnäring och på sikt för biologisk mångfald knuten till tall. Med tallvedsnematod som exempel vill Sveaskog se två tyngdpunktsförskjutningar i förslaget till förordning:

1. Ökat fokus på intensiva förebyggande åtgärder för de arter som har allra högst skadepotential:

Tallvedsnematoden illustrerar nyttan av identifikation av de potentiellt mest skadliga invasiva arterna innan en etablering är ett faktum. Sveaskog förordar därför ett tydligare proaktivt arbete med målet att identifiera samt vidta åtgärder för att förhindra att etablering sker av de arter som har allra högst skadepotential.

2. Ökat fokus på stävande av spridning inom Europeiska Unionen:

Tallvedsnematoden exemplifierar också det faktum att den Europeiska Unionen från ett biogeografiskt perspektiv är en ytterst heterogen region, och att det finns en mycket stor potentiell skadeverkan av spridning av skadliga invasiva arter mellan olika delområden av Unionen (Tallvedsnematod finns idag i Portugal). Därför förordar Sveaskog ett tydligare fokus på minimering av utbredning av de allra mest skadliga invasiva arterna som redan är etablerade inom Europeiska Unionen.

Analys av ekonomiska konsekvenser

Sveaskog anser att kostnader för bekämpning av skadliga invasiva arter bör vägas mot den kostnad som en negativ inverkan på regional/inhemsk biodiversitet och/eller kommersiella värden i exempelvis skogs- och lantbruk kan medföra.

Risker kopplade till arbetet med klassning av enskilda arter

Inbyggt i införandet av begränsningsåtgärder för att hindra etablering och spridning av arter, så finns en farlig aspekt av renhetstänkande vad gäller flora och fauna. Genom evolutionen har arter temporärt försvunnit från delar av ett utbredningsområde, för att senare återkomma.

Mänsklig verksamhet har även historiskt fungerat som en vektor bland andra. Om återspridning genom mänsklig verksamhet ("introduktion") sker av arter som historiskt funnits i ett delområde av den Europeiska unionen, så uppstår ett etiskt och filosofiskt dilemma. Där en art ur ett perspektiv kan betraktas som invasiv, kan den ur ett annat perspektiv ses som ett välkommet kvitto på effekter av habitatrestaurering.

Naturvårdsverket listar contortatall som en potentiell invasiv art. Sveaskog ser inte contortatallens begränsade spridningspotential som ett skäl att fasa ut användningen av trädslaget, då eventuell självspridning enkelt kan regleras genom röjning.

Sveaskogs förslag om förändringar kopplade till riskklassning

För att föreslaget regelverk inte ska resultera i godtycke och orimliga inskränkningar av näringsverksamhet och enskild egendom, anser Sveaskog att

- riskklassningen av arter måste baseras huvudsakligen på faktisk skadeverkan (ekonomisk och/ eller ekologisk) snarare än faktisk grad av naturlighet.

Vidare, ser Sveaskog det som nödvändigt att klassningen av arter kan behandlas på så vis att

- en bred expertis säkras,
- en hög grad av transparens nås,
- berörda intressenter såväl tidigt som tydligt kan komma till tals, och
- ifrågasatta klassningar samt åtgärder skyndsamt och beredvilligt kan bli föremål för omprövning.

Herman Sundqvist
Skogschef

Marlene Lidén
Miljö- och kvalitetsledare